

Kniha sentencí o umění

(vybral a postmodernisticky úvod sepsal)

Jan Kadubec

Postmodernistická předmluva

Na počátku bylo Slovo. Kdepak! Na počátku bylo dada!

Dadaisté začali novou epochu v umění (stejně jako kdysi dávno vynález perspektivy v obraze začal úplně novou éru ve výtvarnictví). Dadaisté odvrhli služebné umění ba přímo se mu vysmáli. Jak šokující muselo být pro diváky, když na pódium přišel recitátor v jakémsi šaškovském papírovém obleku a začal recitovat nějakou vlasteneckou či náboženskou báseň, za chvíli přišel druhý recitátor v podobném obleku a začal recitovat jinou báseň, pak třetí, čtvrtý, pátý..., překřikovali se navzájem, trhali si z rukou listy s básněmi, strkali do sebe navzájem... No, jak malé děti. Jasný výsměch a záměrné znevažování posvátných věcí. Mona Lisa s přimalovaným knírem - prý výraz zoufalství - houbelec, byla to sranda a znevážení. (Moje děti, vnoučci i spousta mých žáků s velikou oblibou přimalovávali vousy a kníry k portrétům velkých osobností v učebnicích. V určitých obdobích jsem z takto upravených portrétů míval obavy, neboť bych mohl být nařčen, že špatně provádím ideově-výchovnou práci a že dovoluji dětem znevažovat posvátné věci a mohl jsem být přesunut na převychování na práce do zemědělství. Kupodivu jsem ta období přežil bez větších problémů.)

Tohle vše se odehrávalo ještě před vypuknutím I. světové války. Dadaisté se ukryli a schovali do neutrálního Švýcarska, utekli tam, aby nemuseli na frontu. Válečné utrpení se jich nedotklo ani v nejmenším. Samozřejmě věděli, že tohle vraždění zařídily vládnoucí finanční kruhy, aby na tom mohly vydělat. Dadaisté měli to štěstí a samozřejmě i možnosti (finance), že se nemuseli účastnit těch jatek. Všichni ostatní takové štěstí a možnosti neměli. I Lenin se tam schoval před nepřízní doby a hrával v kavárnách Curychu šachy s Tzarou, zatímco jejich soukmenovci se v milionech vzájemně vraždili. (Tzara Tristan 1896-1963, duchovní otec dadaismu, recesista, básník. Lenin, Vladimír Iljič Uljanov, vůdce tzv. Velké říjnové revoluce v Rusku v roce 1917. Říjnová revoluce proběhla sedmého listopadu. Ne, to není dada, v Rusku tehdy používali ještě starý juliánský kalendář, proto se říjnová revoluce konala v listopadu.)

Po skončení Velikého Vraždění už nemohlo být řeči o oslavování císařů, šlechty a církve. Zklamali, propadli, selhali, neosvědčili se. Jaképak jejich oslavování? Jenže vznikl problém: kdo teď bude platit umělcům a z čeho budou žít? Malovat a sochat něco pro církev? To už bylo pasé. Portrétovat šlechtické přešlechtilé obličejy? Nebo zpodobňovat vznešené a důstojné generály na koni v plné zbroji? To už bylo taky k ničemu. A navíc se objevila fotografie, takže nějaký realismus ztratil smysl. Vznikl kubismus, surrealismus a abstrakce a všichni řádní byznysmeni a váleční zbohatlíci měli teď ve svých residencích surrealistické, kubistické a abstraktní obrázky. Podnikatelé s výtvarnem zavedli „tržní“ ceny a je to tak podnes. Kdo vybočuje, nemá šanci na trhu uspět. Vypadá to tak, že umění se vrátilo do svých starých řečíš.

Umělci dřívějších dob placení církví a státem měli také přesně vymezený okruh námětů. Třeba u nás takový svatý Jan Nepomucký, no to byly kšefty eňo něno! A vítězné oblouky po celé Evropě jak by smet. Malování obrazů a tesání soch pro církevní potřeby bylo pro malířské a sochařské cechy dobrým byznysem. Manažeři domlouvající uměleckou zakázku si brali až polovinu ze zaplacené ceny a platili jim i slavní a populární umělci. Nezaměstnaní umělci si najímali v podsvětí odborníky na lámání kostí, kteří za pevně stanovené ceny zlámali v hospodě ruku konkurenci, aby zakázku dostali či mohli dokončit oni sami, nebo také v noci nechali ničit rozmalované fresky v posvátných chrámech, no, bylo plno veselostí okolo svatých obrázků a soch. A stejně jako dnes, viníci se nikdy nenašli, podsvětí fungovalo dokonale. Kdo nebyl v cechu (v takové odborové organizaci či svazu), neměl šanci se uživit, kdyby byl kdovjak dovedný!

V době renesance ovšem zbohatlíci neměli nějaký enormní zájem o svaté obrázky, to raději dávali přednost nahotinkám z antické mytologie, ti umírněnější krajinkám a zátiším a všichni bez rozdílu si nechávali zpodobovat své majestáty - tedy portréty. Církev odsuzovala tyto modernisty, ale byla v podstatě bezmocná. Ještě i takový Botticelli spálil všechny své nádherné nahotinky, a to dobrovolně, ne na nátlak církve, nechal se ovlivnit kazatelem Savonarolou. Uvěřil v jeho učení.

Proto se musím usmívat, když učení profesori dokazují, jak úpadkovým uměním byl socialistický realismus a nacionálně socialistický realismus, a jako důkaz uvádějí, že přece sloužil a pochleboval vládnoucí třídě. Co na tom bylo úpadkové? V každém městečku byl přece nějaký Mariánský sloup a několik svatých Janů Nepomuckých a i v malilinké osadě byla nějaká kaplička s nějakým svatým. A kolik jen vítězných oblouků a kolik jen památníků oslavujících velké vraždění je v každém větším městě! Co se zase kór tak moc změnilo, když byli nahrazení novými svatými? Těch soch Marxů, Leninů, Stalinů, Gottwaldů... bylo skoro stejně jako těch svatých. A že noví vládcí dobře platili, to dá rozum. Umělci se zase jednou měli jak prasata v žitě. A že měli také svaz čili cech, to je samozřejmé - proč by se měli dělit s konkurencí? Ruky si sice už vzájemně nedávali lámat, protože už byly modernější prostředky na to, jak paralyzovat konkurenci.

Stalinův pomník v Praze, gigantické sousoší. Bylo na světě postaveno gigantičtější sousoší? Umělecká hodnota vysoká! Že zobrazuje zločince? No a co! Takových spodobněných zločinců je nespočetné množství a málokdo se nad tím faktem pozastavuje. Kolik je jenom soch Ignáců z Loyoly, kolik Napoleonů a všelijakých císařů a generalisimů. Takže tuto otázku ponechejme klidně stranou. Co by říkali zastánci Pravdy a Umění, kdyby místo Stalina byl vysochán Kristus a ty postavy za ním by byly podoby apoštolů? To by bylo samozřejmě

v pořádku, to by bylo vrcholné umělecké dílo. A že umělcům bylo ukradené, zdali mají vysochat Gottwalda, Masaryka, císaře pána či Krista, to je samozřejmé, šlo o běžnou zakázku. Copak se v dnešním svobodném a demokratickém světě děje něco jiného? Knížák si před Veletržní palác nechal postavit svoji betonovou postavu, zajisté umělecky absolutně bezvýznamnou, paumění. No a co?! Dostal zakázku? Dostal zapláceno? Má přece kámoše ministrem kultury. Komunisté by Knížákovi nedali zakázku ani na srp a kladivo, a křesťané by mu nedali zhotovit ani nějaký křížek, sebemenší zakázku by prostě nedostal.

Škoda, že ten gigantický pomník byl vyhozen do povětří. Já osobně bych z toho klidně udělal nějaké kubistické sousoší. A ti křesťanští umělci by z toho mohli udělat průvod svatých, stačilo by trošku osekát nevhodné části. Niki de Phale by to polila barvou a vznikla by překrásná abstraktní socha. Myslím si, že by to nikomu z obyvatel nevadilo. A kolik peněz by se ušetřilo! A umělečtí kritikové by mohli psát všemožná pro a proti a měli by o živnost dobře postaráno.

Už kdysi v šedesátých letech jsme se smáli tomu kácení soch a navrhovali jsme, aby sochy měly hlavy na šroubu. Když by spodobněný hrdina nebyl vhodný, jeho hlava by se prostě odšroubovala a našroubovala by se nová, odpovídající době. Škoda že náš návrh nebyl vyslyšen. Umělci by ale určitě protestovali, přišli by o kšefty. (Rosenberg: *Současné potřeby jsou potřebami národního socialismu a určují jej státní dekrety*. Dříve potřeby určovaly dekrety církve, krále a šlechty. Wright Mills zase pronesl, že *cílem dnešního světa je vytvoření obrovské masy spokojených usměvavých robotů*. A chtěl ten tzv. socialismus udělat něco jiného?)

Umění bylo vždy reklamou. Nechápu, proč se odsuzuje a zesměšňuje ten tzv. socialistický realismus, vždyť dnešní umění má stejný cíl a smysl - opěvovat stávající řád a politický systém. Všechny ty kříže u cesty, kapličky, obrazy a sochy svatých, morové sloupy na náměstích měst apod. měly jediný cíl a smysl - opěvovat církev a zdůrazňovat její vznešenost. Všichni ti Leninové, Stalinové, Marxové, sochy dělníků a rolníků a partyzánů, plakáty, apod. měly stejný cíl - opěvovat socialismus. Nacistické umění bylo taky takové. Dnešní plonohé děvy u přepychového auta, billboardy někdy málem pornografické, reklamní plakáty, televize apod. přece také opěvují naši současnou spotřební společnost, náš současný společenský řád. Nevidím v tom žádný rozdíl. A nějaké ty heideggerovské bláboly a žvanění o duchovním přesahu, o transcendentních hodnotách, o úloze intelektuálních elit apod. mi jsou k smíchu, patří také do reklamy, čím složitější a vznešenější pindy, tím účinnější efekt. Teologie církve a ideologie marxismu a nacismu a dnešní žvásty o dokonalosti neoliberální společnosti je jedno a totéž. Překrásně to vystihl Horowitz: „*Hrál jsem půl hodiny na večírku u milionářů, po sále chodili hosté se skleničkami alkoholu v ruce a hlasitě se bavili, většina z nich byla opilá, mé hře nikdo nevěnoval pozornost, ale dostal jsem zapláceno daleko víc, než když hraju dvě hodiny v Carnegi hal.*“ Horowitz úplně přesně vystihl úlohu finančních elit a intelektuálních transcendentních duchovních hodnot!

Umělci vyvádějí všelijaké psí kusy, provokují a šokují. Ale když si chce vládnoucí smetánka zařídít přepychový zámeček, pozve si osvědčené zručné řemeslníky. Jenom se podívejme na vnitřní vybavení vládního zámečku Štířín, něco tak perfektně moderního a přitom vrcholně přepychového, milionářského (ba miliardářského) u nás nemá obdobu, snad se to dá srovnat s nějakým dóžecím palácem v Benátkách, kde se před několika lety sešla finanční smetánka světa (MMF). Štířín takové srovnání snese, viděl jsem záběry v televizi. A to začali upravovat komunisté, o kterých se ví, jak byli v umění zpátečnítí. Takže, umělci! Je vám dovoleno vyřádit se v televizi, šokovat všelijakým způsobem diváky, ale vyzdobit ty různé Štířiny vám dovoleno nikdy nebude.

Spousta univerzitních doktorů a profesorů dumalo a popisovalo tisíce a tisíce stránek pergamenů bláboly o Tajemství Božího Vtělení, o Božské Trojici, o Neposkvrněném Početí apod. Čím tito vzdělanci přispěli k lepšímu světu? (Chtěl jsem původně napsat k pokroku! Ale dnes je slovo pokrok naprosto zprofanované.) Ničím! Zato obyčejný zedník, nosič kamene a cihel, který vymyslel trakař, posunul svět o hodně velký kus kupředu. Dnes blábolí heideggeriánci o Bytí a Nicotě a pár nadšenců vynalezlo počítač a pár neznámých řadových lékařů vymyslelo očkování proti chorobám a epidemiím.

K umění začínám mít ambivalentní vztah, a jak to vypadá, pokud dožiju ještě pár let, můj dřívější obdivný a nadšený vztah k umění se postupně stane vztahem negativním a odmítavým. K čemu totiž umění je? Nač? Pro koho? Pokud si bude každý učitel v zapadlé víšce v pohraničí psát poezii, tedy spíše ji malovat (jak v Číně), tak jo, pak to jako umění beru. Číňané ve svých dějinách nikdy nepovažovali architektky, malíře, sochaře, divadelníky, hudebníky za umělce, byli to prostě perfektně vyškolení řemeslníci, ale takový učitel někde u mongolských hranic si namaloval báseň: Prší, je sychravo, žáci se nechtějí učit, jsou líní, a co moje milá o tři vesnice dál - je taky sama? A tu báseň nejenže napsal, ale i namaloval, protože čínské znaky se malují. Tož to je poezie, to je umění. Ale udělat sochu císaře dovede každý řemeslník. Co se dá naučit, to prostě Číňané neuznávali za umění. Proč se dnes opičí po nás Evropanech, kteří každou pitomost považujeme za umění. Škoda, že netrvají na svém původním názoru.

Udělat foto podlahy! Uměním mohu prohlásit cokoliv uznám za vhodné. Copak podlaha mého pokoje není uměleckým dílem? Jsou zde na linoleu zanechány stopy mého několikaletého „tvoření“. Tou samou barvou, kterou jsem natíral některé mé sošky, byly natírány i tatovky vyvážené do Číny! No a co?

Filosof Petříček junior v televizi mluvil, či spíše komentoval, nějaký sportovní přenos. Blábolil cosi o filosofii sportu. Chvilí ukazovali v televizi sportovní záběry a chvilí Petříčkovo tlachání. Hned mne napadla souvislost -

aha, to i houslový virtuóz Hudeček kdysi za komunistů hrál na housle u hromady písku, do které skákali borci do dálky. Možná ty sportovce jeho hudba tak povznášela, že skákali výš a dál než obvykle. V kravíně se pouštěla hudba kravám, aby dávaly více mléka. Prý nejvíc mléka dávaly po poslechu Mozarta. Myslím, že to bylo týráním zvířat hudbou. Stejná metoda i u Petříčka. A když takový Rezek začne vyprávět svoji postfilosofii technickým inženýrům a architektům - no ti musí jásat nadšením. Ale aby ho kopli do prdele, tož to neudělají, ba dokonce mu zatleskají, ač nepochopili jednu jedinou jeho větu. Ostatně v jeho řeči nic k pochopení není.

Pokud všichni lidé nebudou poslouchat s chutí a nadšením Mozarta (pokud se to samozřejmě nenaučí ve škole; u nás v době tzv. „temna“ bývala denně hodina hudební výchovy plus dvě hodiny navíc k nácvičce sborového zpěvu na neděli do kostela), tak je celý Mozart k ničemu. Pro nějakou hrstku zahalečů?

Představme si jenom situaci, kdyby se ve školách pořádně učila hudební výchova, to znamená, že každý absolvent základní školy by měl přehled o hudbě od středověkých chorálů přes Bacha, Haydna, Schumanna až snad po Arvo Perta. Co bychom pak viděli a slyšeli v rádiu a v televizi? Byla by to sranda - takový Gott a Vondráčková by si ani nepískli. Podobně by tomu bylo, kdyby se ve školách řádně vyučovala filosofie a náboženství.

Stará hudba: Obecenstvo se bavilo, procházelo, lidé mezi sebou kecali a jen občas ztichli, aby uslyšeli árii nějaké hvězdy (o které kolovaly nějaké erotické pověsti). Proto také Lully nedisigoval jak dnes taktovkou, nýbrž pořádnou okovanou holí třískal do podlahy takt (až se trefil do vlastní nohy a umřel na otravu krve). Proč se nehraje stará hudba taky tak dnes?

Jakápak klasická literatura, vždyť je to blbost. Třeba ten slavný Román o růži, kde se dámy baví o tom, zda je lepší mít jen jednoho milence nebo vícero. Ještě slavnější je Dumas se svými Třemi mušketýry. Ale tohle všechno přece udělá daleko lépe televize! Co by nešlo udělat filmem? Takový Montaigne, Komenského Labyrint, Erasova Chvála, Rabelaisův Gargantua, Sterne a podobní, tož to je teprve literatura. Jaké je tedy kritérium? Co lze nafilmovat a ukázat v televizi, klidně můžeme z literatury vyhodit. A pak nám skutečně zůstane pouze Literatura s velkým L. Nač a proč se musí žáci učit o spoustě plevelečných knih? Asi je to záměr, studenti musí znát spoustu, obrovské spousty knih jenom proto, aby neměli čas jedinou z nich přečíst. Takže každý student musí znát obsahy Vaculíkových a Kunderových románů a la červená knihovna, musí znát Kriseové romány (naivní dojaky) o komunistických vězeních, Alexandra Klímy sexualnosti apod., aby už nikdy se nedostal ke skutečné literatuře! Jsem přesvědčený o tom, že je to tak činěno záměrně.

Nedávno mi moje knihovnice nabídla k vypůjčení nějaký román, či spíše delší novelu nějakého nizozemského spisovatele, prý to schválně pro mne schovala. Tak jsem si to půjčil. Hned na první stránce bylo věnování: „Okresní knihovně věnovalo jako dar nizozemské velvyslanectví v Praze.“ Už nejméně deset let jsem nepřečetl jediný román, už mne to nudí, ale těchto 150 stránek jsem přečetl na jeden zátah. Byl jsem přímo zhnusen. Román popisoval jeden den nějakého velmi otlého velvyslance, který nic jiného nedělal, než že žral a sral. Bylo to, spíše je to, mistrovsky napsané, skutečně jsem cítil ten smrad výkalů z každé stránky. Bylo to prostě 150 stránek hoven. No a to bylo vše, to je celý obsah knihy, které darovalo nizozemské velvyslanectví. Jak si to mám vysvětlit? Vědělo vůbec nizozemské velvyslanectví jakouže to knížku darovalo? Četl to některý z nizozemských velvyslanců? Vždyť je to výsměch a krutá urážka všech velvyslanců. Autor zesměšnil jejich důležitost, naprosto je znevážil a úplně znemožnil, ukázal zbytečnost a směšnost těchto důstojných zástupců cizích států. Jak vidět, je jim absolutně lhostejné, co se o nich píše, co se o nich ví, jsou totiž tak jak tak nedotknutelní a je jim skutečně u prdele, co si o nich kdo myslí a co o nich kdo píše.

Přibližně v jedenáctém století žil v Byzanci dvorní historik, spisovatel a vynikající stylist Psellos. Dostal od císaře za úkol vypracovat obžalobu na cařihradského patriarchu, který se mu nějak znelíbil. Psellos úkol splnil a vypracoval tak znamenitou obžalobu, že nebylo možné jinak, než vynést nad patriarchou trest smrti. Jenže než byl patriarcha předvolán před soud, náhle zemřel. I Psellos dostal nový úkol - sepsat oslavnou pohřební řeč. Psellos to zvládl na jedničku, málem z patriarchy udělal za zásluhy svatého. Obě řeči, obžalovací i oslavná, se dochovaly, bezvadné počteníčko. Najde se snad dnes někdo, kdo by Psella označil za nemorálního?

To moje dcera zašla v Mnichově do nějaké galerie s tím, aby se šéf podíval na tátovy obrazy a zda by neudělal výstavu. Šéf se odmítl dívat na obrázky a řekl: Dejte 20 tisíc marek a máte na měsíc galerii k dispozici, dát si tam můžete cokoli. O případných procentech z prodeje se domluvíme později. To je něco, co?

Mám spoustu kreseb dětí dvou až pětiletých (mých vlastních vnouček, i ze základky). Čmáranice. Pokusy o obličej či domeček. Dítě nakreslí jak skutečně vidí - tedy obráceně, vzhůru nohama. Můj vnouček tak kreslil ještě málem v pěti letech, když už měl jít do školy. Je to zajisté naprosto normální, je to v normě, není to nic zaostalého či defektního. No a tyhle čmáranice upravené počítačem jsou překrásné abstraktní kresby a odvažují se tvrdit, že jsou kvalitnější než abstraktní kresby a malby akademicky školených profesionálů. Není nutné, ba ani potřebné hledat v těchto kresbách nějaký obraz reality, nějaký reálný předmět. Nač? A proč? Jsou to abstraktní kresby v pravém slova smyslu, stejně jako hudba.

Umění v praktickém životě: Nechávejte knihy v tramvaji, na parapetech oken, on si toho někdo všimne a třeba si tu knihu vezme a dokonce možná i přečte. Kde je tady úcta k tištěnému slovu? Úcta ke knize? Kde je vážnost a závažnost knihy, když je takto veřejně pohaněna? Knihy na záchodě? A proč ne? Když tam může viset van Gogh? A kdyby byl k prodeji Michelangelo či da Vinci, určitě by si ho zbohatlíci pověsili na záchod taky.

Kdyby ovšem církev svolila k prodeji. A proč by nemohla? Církev kupčila i s posmrtným věčným životem, proč by nekupčila třeba s Tintorettem a Rembrandtem, no ne? Ostatně nějaký podnikatel nechal natisknout ta nejslavnější malířská díla, i díla ze Sixtinské kaple, na toaletní papír. Takže nic neobvyklého.

Film: Někaký kavkazský zbohatlík (zbohatl na kaviáru) si přál natočit o své vlastní osobě film. Film režíroval jeden z nejznámějších ruských filmových tvůrců a hlavní postavu zahrál jeden z nejznámějších herců z Hollywoodu. Všichni dostali zapláceno jak se sluší a patří. Film ale existuje pouze v jednom jediném exempláři, vše ostatní bylo zničeno. Majitel ho dle své libosti promítá akorát svým příbuzným případně dobrým známým. To byl kšeft!

Dürer měl dostat dle smlouvy za obraz Růžencová slavnost 120 zlatých florinů, ale protože nezvládl namalovat obraz v dohodnutém termínu, tak dostal pouze 80 zlatých florinů. Za dva floriny ovšem se dal pořídit vysoce kvalitní jezdecký kůň! (Podobné sumy bral Chopin za výuku.)

Klavírista Klánský ve svých jedenadvaceti letech vyhrál nějakou soutěž a napsal nějaké umělecké agentuře, zda by mu nechtěli dělat manažera. Odpověď zněla: Kdyby Vám bylo dvanáct nebo sedmdesát let, velice rádi bychom vyhověli...

Klavírista Sultanov (Uzbek) hrál na Chopinovském konkurzu suverénně nejlépe. V posledním kole soutěže si udělal z poroty vyloženou prdel, hrál to, co mělo být pomalé rychle a naopak a podobné srandičky, přitom samozřejmě perfektně, ba mohlo by se říci geniálně. Porota se naštvla a udělila mu až druhé místo. Sultanov se také naštvál, sedl do svého soukromého letadla a odletěl do USA, aniž by si cenu převzal.

Liszt platil vždy několik dam, které při jeho hře omdlávaly.

Umělcem samozřejmě může být každý, ale pouze pro toho, kdo bude v televizi a médiích, jsou připraveny peníze a sláva.

Kdo je jakž takž finančně zabezpečený, může si dovolit všelijaké vylomeniny a srandičky (lopata a pisoár ve výstavní síni), ale co ostatní?

Už se baví v televizi o vyměšování, o stoličce, a tak už jen chvilka a televize bude ukazovat přímé závěry kadění, stane se to normálkou.

Dekadenty jsem vlastně nikdy nějak moc neobdivoval, byla to samá strojená, afektovaná póza a vše záměrně stavěné na obdiv a k údivu veřejnosti. Takové nepřirozené předvádění se.

Umělec od slova umění - ale to není pravda! Řemeslník musí umět! Umělec umět nemusí, musí mít akorát tu boží jiskru. Copak pravěký lovec v Altamirě uměl? Copak van Gogh uměl? Copak Gauguin uměl? Prošel nějakým výtvarným školením, nějakou uměleckou Akademií? Dělal v Evropě v minulosti vůbec někdo umění, aniž by se tím živil? Jen tak, pro své potěšení? Myslím že do van Gogha nenajdeme nikoho.

Jakýpak umělec, pouze zaměstnanec v oboru zábavného průmyslu - ale tak tomu přece bývalo i dříve.

Bavím se čtením filosofie. Bavím se výrobou umění. Potěšení mi skýtá poslech tzv. vážné hudby. Ale zjišťuji, že je to nedostačující, občas se musím opít, pokecat o blbostech, naštvát dříví a nějak tělesně pracovat.

Umění si může dovolit dělat pouze ten, kdo má alespoň nadprůměrnou životní úroveň, tedy dostatek financí a navíc spoustu volného času. Bez těchto dvou podmínek je nepředstavitelné dělat umění. I ten van Gogh měl alespoň tolik peněz od bratra, že nehladověl a měl na barvy, plátna i na chlast a návštěvy bordelu a navíc všechny dny absolutně volné. Kolik lidí má takové štěstí?

Svět, tedy život, je jednoduchý - jídlo, sex a bydlení. Zkusme dát místo jídla filosofii a umění, místo sexu třeba splnutí s podstatou, zření podstat, splnutí s Bohem a Veškerenstvem a podobné pindy, a místo bydlení úvahy o úloze Idejí ve Společnosti. A právě to intoši (intelektuálové) dělají. Místo zajištění chleba nás krmí ideologiemi co deset let jinými, místo zajištění bydlení nás chtějí zabydlit v Umění, Filosofii a Teologických Konstrukcích (a heideggeriánci chtějí a žádají, abychom bytovali v Pravdě!). Dokonce se pletou i do sexu, chtějí, ó jak jsou altruističtí, každému zajistit sex, proto podporují prostituci. Chtěl bych ovšem někdy vidět dobře finančně zajištěnou ženskou (a dnes vlastně i chlapa), která by se prodávala za prachy!

Intoši píšou a píšou a nikdo nechápe a neví o čem to je, takže lidi to nečtou, proč by to četli, vždyť to jsou intelektuální záležitosti, to nejsou záležitosti normálního obyčejného člověka.

Jistě, já mám možnost si přepnout mezi Horowitzem a Glenem Guldem, ale běžný člověk má možnost přepnout si pouze mezi Novou I a Novou II.

Ornamentální řeč, ornamentální mluva, kde vůbec nezáleží na obsahu a smyslu sdělení, nýbrž pouze na tom stále se opakujícím ornamentu. Jakmile student zvládne pár řečových ornamentů, tož to už potom může snadno a lehce mluvit a psát hodinu, dvě, či napsat tisíce stránek, aniž by něco řekl.

Jaképak umění? Buďme realisté, podívejme se kolem sebe. Zbohatlíci si kupují díla Rembrandta a van Gogha za neuvěřitelně vysoké částky jen proto, aby si tato díla pověsili na záchod či do koupelny. Vždyť my na to máme! To, že se také kupují slavná díla jen proto, aby se uložila do trezoru nějaké banky, kde plní podobnou funkci jako zlaté náhrdelníky a šperky, o tom je napsáno dost vět.

Kde skončilo výtvarné umění? No v blázincích! Umění se tedy přestěhovalo do psychiatrických léčeb, kde chovanci malují a přenáší to televize. Dokonce mohou i psát nesmyslné shluky písmen. Prý to má terapeutický účinek. Taktéž divadlo hrají pacienti oněch léčeb. Lze používat hudbu, tedy lépe řečeno zneužívat hudbu? Aby si pacienti třeba mohli zahrát na klavír či na housle? Ono naučit se hrát na nějaký hudební nástroj dá docela